

virginis martirisq; corpus erat reconditū
 q̄ plurib; fidedignis ibidē p̄sonis exis-
 tib; aperuerūt: in quo illud āno a natui-
 tate dñi millesimo tricētesimo septuagē-
 simo ī plibate trāslacōis p̄festo iuene-
 rit. *¶* Nec t̄meito ipsud in eiq; trāslacōis
 contigit p̄festo. sed ut qua per hāc nobi-
 lissimū corpōis iuēaone trāslacō aus dē
 venerāda magis lōge lateq; diuulgaretur:
 et nō solū tali corpōis foret trāslacō. ymo
 etiā eet inuēaō. *¶* Illo nepe die sopite sūt
 questiones placētiorū de hac materia in
 ter se altricacū. *¶* facti ē cor vnū sūt et aīa
 vna: volētes denuo meātib; excellētissime
 virginis et martiris barbāre ioāde tamq̄
 frēs habitāe in vnū. *¶* Hanc vero ac p̄culdu-
 bio hoc ē illiq; venerābilissime virginis et marti-
 ris xp̄i barbāre corpūs q; post multa seu eā
 tormētōrū genēa a rege dyostoro ferocissio
 p̄re suo caputis sui expectas apūtaone
 sponsū suū dñm n̄m ih̄m xp̄m p̄ suis de-
 uotis exorauit venerātoib; put vite ac pas-
 siois sue luceclarus salutarē designāt p̄-
 comā: ne eos smeret egredi de ergastulo
 vite p̄ntis donet confessi et cōtriti p̄cepao
 ne corpūs et sanguis eius de sui sponsi fir-
 maretur. *¶* Qd̄ nobis ip̄e largiri dignetur:
 qui per infimta viuit et regnat deus sēla
 seculorū Amen. *¶* Sequit̄ ex inuābilib;
 q̄dā mactā de b̄tissia v̄gīe et m̄re a' barbā. cap. v.

Domine cupies laudes excellētissime
 virginis et martiris barbāre sponse

xpi beatissime: meū occurrit illud psalmiste
Et bonus est deus: hys qui recto sunt corde.
 Hys respicit vniuersalit sine quibus excep
 tioe: quidquid peccent nichil hesitates se eis
 daturū. **Hac** ipse roborata prudentissima
 virgo p̄libata agom̄is trophēo p̄m̄quāter
 quo per mortē vitā ē adeptā p̄ se venerā
 tibz p̄ces fudit: ne fraudaretur sacramēta
 li viatico sed ut eā eterno fruāt^r faciali ga
 dio. **Et** pius dñs imemor p̄missi sed ut
 fidelis s̄posus actu laudauit eā dices p̄ salo
 monē. **D**ate ei de fr̄u manuū suarū: et lau
 det eā ī portis opa eiꝝ.
Miles ā qdā beatissimā virgine et marti
 re barbarā sumā cū deuotione et dilatione
 coluit. attendēs illud dauitici. laudate do
 minū ī s̄as eiꝝ. **A**daug laudē vigiliam
 sacrasse sue passionis ieiunauit. diem p̄
 clarā sabbatizando: p̄ eo nō frustraretur
 mercede. **B**onū at̄ nūq̄ manet irremu
 neatū: deo p̄suis exhibetur. data s̄as suis
 reuerētia. **P**roperante igit̄ milite ut immi
 cos quos plures habebat potētes p̄sequē
 tur: ab ipsis captiuatq̄ capitis detractione
 pelimitur. **C**uiꝝ amore p̄fusq̄ equus ī quo
 sederat: domū suā usq̄ puenit. **S**up quo
 familia eiꝝ obstupescit. sacerdote adht̄
 cōsuleddi grā. **I**lico p̄uē versq̄ locū ubi mi
 litis corpꝝ iacebat exanime quo acius pote
 rat p̄perarūt: sacerdote senū deferēte mui
 mie cōmūionis eukaristie sacre. **C**ū at̄ ad
 locū puenisset: caput diuisū a corpe rep̄uē

ondit
 erp̄
 natu
 uare
 uehe
 tōnis
 t̄ nob
 uis de
 ratur
 rō s̄mo
 p̄ta s̄u
 ltra m
 ut et aū
 affime
 tam q̄
 pulsu
 t̄ marti
 seu cū
 rōnis
 onē
 us de
 ar pag
 nāt p̄
 astulo
 p̄p̄no
 n̄s fir
 r̄uē
 cus s̄la
 iabul
 marci. cap. v
 allāssime
 sp̄on̄s

Accedete vobis pius sacerdoti caput sic allo-
quitur profatum. O dei famule domini et saluatoris
mei baulg. accede huc ne pigriteris: propter
vtriusque hominis poterit teape sospitate. **H**-
biter itaque et itaque accedebat fantasma esse: et
pius verebatur accedere. **T**unc itaque caput
diuino nutu et bene barbae amulo. loqui ad-
didit inquit. **A**ccede huc et iunge me cor-
pori meo: et mecum domine mee beatissime bar-
bare in eo qui est omnium salus sanabor. **Q**uo pro-
ces complete miles surrexit: nullaque in eo
vulnerum cicatrix remansit. **Q**uinq; veldica
locutio narrauit. quo christi sponsa sanctissima
barbara eius vigilia ieiunando. et die prelati
solemnizado habuisset deuotissima in veneratio-
ne. et ob id ipsum defendeat. ne vera confessio
ne sua fraudaret sacramentali viatico: sed et
ut post mortem eterno fruatur gaudio. **I**ms dic-
tis miles confessio presbitero. domina corporis sa-
cra suscepit comunione: et sic guerra paci-
ficata mentis illustrissime virginis et martiris
barbare requieuit in domino.

Delectissimus homo quidam in malicia sua
duces gloriam poterit iniquitate exer-
cens quasi semper cogitauit nequitiam:
ut nouacula aguta dolose egit. **I**deoque des-
tructus fuit in fine et delectus de terra viue-
at: nisi misericordia aderet illi qui pro peccatoribus dig-
natus est mori. **E**ius namque instinctu seruicio
sponse sue beate barbare se misericorditer
ut qui ductus consuetudine cotidie aliquid deuo-
tionis pro suo modulo a se ipso pendet: non tamen a
malicia destituit. **A**ccidit vobis ut eius nequam

111
iusticie innotesceret ste civitatis colomesis:
a qua captivatus du suas faceret nequias
morti adiudicatur traditurq; iugulatoz
ut moris erat illi pte pone d; viuis sup
tota. Ille insup eig custodia mdiatur
usq; du tempore cōpleto quo frangerat spi
na dorsi cū abns turpissima morte vitā
fimeret. Ipe vero iudicatu adimplens: die
illa nocteq; sequere eū custo diuit. Sed deus
cui ppau est miseri semp et parte meitis
pclarissime sue sponse barbare. nō angelū
nō archangelū aut quēcūq; suprelestiū
ordmū qm̄mo ppria dignissima mrem
legavit: nō sine pfata sua sposa barbara.
Que etiā mat̄ marū et totius cōsolatiois:
patore nō abhorrens blande lenitq; alloq;
tur dices. Confide nā p ipenso seruiuo caris
sime adolescētule mē barbare nō potes p
ueniri morte. donec digne confessq; fueris
et multq; viatico corpis et sanguis filij mei:
attamē multa es p̄ssury p̄s q̄ hoc cose
quais. Nō ergo dubites sed cōfortet̄ tortuū
et sustine: fiducia habes i me et sponsa filij
mei barbara michi dilcā. Injs allectq; ver
bis et tantarū p̄na cōfortatq; resūpsit vi
tes ad modū illiq; qui dicit. In dno speras
non infirmabor. Indubitāt̄ vēs teneo hoc
pmissū fore dñe mee s̄ssime barbare: et
in me et i oib; suis oratioib; expleturū. Re
uolunt̄ at die iugulator ipm̄ foraozē cernēs
et hylare: fremūt in serpo et mētē agit pp̄
ā. Inuidq; nāq; bono alieno detib; stridet:
nec reueretur duplici contraoē ferre pri
mū. Nepe dolet diuaozē soluto vitā p̄aē

tis & simulq; progata custodia. Et spū neg
cū saul agitatū lancea trāuerberat dictū
pemitere nouēdē ei vulnēa mflugendo.
Quo cruciatu Iesus miserabile emittit cla
more & ad quē confugiūt plures equites et
pedestres grā liberandi & existimātes ne forte
quis ibi vita aut reb; spoliaret. **A**mbi ve
ro circa aurora cū puenisset dixerūt. **H**ic
si aliquis ē i noīe dñi loquat. **I**ugulatoe
at effugiete & iudicat; ille qui erat super
rota locut; ē. **E**go huc sedi super rotam
iā sūt quatuor dies elapsi & meitas tamē
beatissime barbare mori nequeo quoaduf
q; cōfess; eucharistia sup̄ta actu cōfortat; **f**
fuerō. **E**t hoc idem inquit abūssima vir
gine maria mīe dñi & ei; alma sponsa
barbara oreteng accepi. **N**arrauit eam
de ferocitate iugulatois & et plagis que in
flijerat. **Q**uib; auditis p̄pere tendūt colo
mā & q̄ audierāt et viderant voce p̄ona
et fama publica enodādo. **P**opul; hñs
attonit; derus vero spiritali gaudio reple
t; deū collaudātes sup̄ iudiciā iusticie sue
p̄cessionalit; ad locū usq; deuenerūt & an
nuete iusticia p̄tente cū rota colomā detu
lerūt. **Q**uo de rota amoto ab ei; p̄ceperūt
ore & quō ada gemitare p̄ssima cō
fortatus ēet et beatā barbara & ac p̄ secua
o eadē ut p̄mittitur ip̄enso mori nequiret.
m̄si confess; sanosq; mūtus corpis et
sanguis xpi sacramēto. sicut nec eandē mar
trem venerātes valet. **P**ostmodū vero
confess; sacm̄ dñi corp; deuotissime suscepit.

32
scamq; deo augm tradidit. **H**uic at nota
bilis sepulcra in eandē scām ciuitatē manet.
ad honore dei aug mie nō ē fims: et laudē
sue sponse beate barbare pmononēq; sibi
deuote et cōstantē famulancā oratorū us
q; in hodiernū diem.

In mōsterio quidē dicto parreke dñōrū in
brabācia iuxta louamū p mōstratēsis ordi
nis erat quidā monachus deo dicatē virgi
nis et martiris barbare seruiō peculiari
ter et mētē deditus: qui equitās in aquā
sibi ignotā vna cū equo intravit ming a
gens caute. forte hoc deo puidētē: ut exim
e martiris mēta deluadaret beatissime
barbare. Quo fundū potētē et demergētē:
pulcherrima affiuit domnicella monachū
cū equo educēs ad pastina. Qui cū in secu
tū et tutū positus eet: cū oī timore et hono
re que nā foret domnicella requisuit. Cui
illa blande et pie arridens ait. Ego sum
dñi nri ihū xpi famula barbara: tu michi
multo aens grata obtulisti obsequia et ideo
perire nō potēis deo hoc grā sua mstituētē qdū
michī deuotē p̄sūtēis. **E**gypt̄ deuotior deuuo
excellētissime virginē et martiri barbare ex
tant: ut post modū abbas ī mōsterio eodē
facto ipām speciali deuotioē coluit et ad eā
deuote colēdā alios p posse m̄stigauit: se
per memorie miraculū hoc reducendo.

Quidā legem dei
ignozās catholicā q; etiām: insup
et retribucionē eternā: genē gygas
ritu gentilis maxmā deuotioē ad xpi famu

lam habuit hūssimā barbarā et p posse ei
honore exhibē decreuit. **O**ī vero die anni
uersarij virgibꝫ p̄libate per magnas elemo
sinas i eis honore largiebatur. nā illū diē
scilicet passionis eius p̄cipuū ac venēabile
ex relatu aliquorū reputabat. Illo potius
pietate et leticia p̄ ceteris insudauit: oībus
diebꝫ vite sue. **Gygas** ē iste nō ille qui a
sūmo celo egressꝫ eius: tamen mētis beatissi
me barbare ad celū tendūt gressꝫ eius. **A**due
mētē igit i mō que deus posuit nec ē qui
tūssgrediatur. **Gygas** a quoda captiuatur i
bello et sentētia capitali plectitur. māda
turqꝫ caput sepulture: datus obliuōi tamqꝫ
mortuus. **M**irāda cū deuotione p̄missorū
dei infallibilitas: nō minꝫ posse rpi barba
re vitā et dilāōnis integritas. **P**ost serā
sepulture: caput magnū et pulcherrimū
cooptū coma decēssima recens ac si illo die
fuisset abscisū iuenerūt. **Q**uippe mirātes
obstupescū sūt: et ad eū illig d̄pocasis ep̄m
rem gesta vēnlado. **I**s vero hoc sine mag
no misterio eē nō posse aiāduertens diu
nū accurrūt ad auxiliū: qui et ieiunū suis
et orōnes iudicauit. **Q**uibꝫ pagātibꝫ p̄
cessionalit̄ cū omī deuotiōe qua deuit et
timōe accessit ad spectaculū. **E**t iūcto capi
te aduūdo illud i noīe sc̄e et idiuuētū
mitatis respondē sibi p̄cepit cuiꝫ eēt caput:
quo tempore ibi fuisset. quānā virtute tā
recens p̄māssit. **I**n m̄stān caput respo
dit dices. **E**rgo pagam cuiꝫ dā sū caput et
gygas: et hic p̄seruata ānorū curricula

39
iacui prestolas dñi dei volutate. pfectoꝝ
nouatis me fuisse dapnatu: sed pferuatꝝ
sum pabꝝ bte et gloriose virginis ac mar
tris barbare iuxta eiꝝ petiõne neqꝝ mor
te gustare valeo: quoadusqꝝ baptismani sa
ari ppreperõ sacramenta et penitentiã. Tunc õi
bꝝ benedicentibꝝ deũ et gloriofiantibꝝ bñssimã
eiꝝ sponsa barbarã: epus ipm̃ baptizauit.
Quo pcepto confessꝝ est et penituit: nulli
qꝝ dubitũ qñ etiã sacramentũ eucharistie spũ
aliu obtinuit cuiꝝ aia cunctis astantibꝝ paradisu
ascendit. Illo vero caput admodũ alioꝝ
sepulchro arduũ masit. Hinc laus diuine
bonitati: et bñssime barbare gloria et serui
tiu ab õibꝝ i eternũ.

T Vigilia nepe natalis dñi et saluatoris nũ
xpi quidã mercatores et lanefia dei pcep
tu nõ reuerentes quo dicit sabbata sũtifices:
i portu sã botulphi i aqũa cupiditate et a
uauia exsecati ad p̃pua mtebantur remeare.
Immores veõ tate ac talis solẽpmitatis:
mtraute nauigiu. Quibꝝ nauigantibꝝ: ille
cui veni et mare subsit et obediunt spm̃ pro
celle exatit ut demergat operarios iniqui
tatis: deuotos pelõ sue sponse barbare bte
supaltas. Nã cũ mediũ sileciu teneret oia
et nor in suo cursu mediũ iter paget repe
ting vento itonuit comotũqꝝ e mare ita ut
õis spes euadedi submersionẽ effugeret.
Pluribꝝ at desperantibꝝ atqꝝ mergentibꝝ va
se confrecto: duo delouamo i bzabãna spe
nali diuiturnaqꝝ deuocõe flagrantes circa mar
turẽ et virginẽ egregiã beatissimã barbarã.

lacrimabiliter fuderunt preces ad eam: quatenus
iuxta gratiam ipsi in sacra sua passione a deo
factam: ne eos sine exitu de huius flebi-
li corporis ergastulo: donec confessi et contriti
communione eucharistie sancte muniretur.
Quorum precibus benignissima virgo barbaram
prope prebuit assensum. **N**ox enim omnibus submer-
sis et perditis: duo hinc super duos afferebat
maris in profluens undique volutabat per tri-
duum. Tandem mentis beate barbaram: mortifica-
tis pro frigore mentibus deuenit ad litus.
Quo pleni piscatores inueniunt quibus de
periculis et labore enarrat: supplicantes tam-
huc quod deuote ut inuocati beate barbaram eis in-
pendat auxilium. **I**nsuper afferuerunt se diuinitus
accepisse: quod de hac miserabili vita non egredere-
rentur nisi confessi corporis propter dominum in christum
christi: et hoc mentis anime virginis barbaram.
Quibus auditis piscatores sacerdotem adierunt
et dominicum corpus baculante adducunt: cui con-
fiterentur penitentes infirmi: et cum omni deuotione
saluatoris corpus suscipiunt. **Q**uibus illico
dominum laudantes ite mentate virginis barbaram se com-
mittunt ultimam spiritum salutare exalando: et
equetes mentis eiusdem virginis illud ewan-
geliste iohannis: beati qui in domino moriuntur.

Cadit apud sanctam
auitatem coloniensem in ecclesia sancti mar-
tiniani quadam die quae solempnitas sacra-
tissime passionis agebat anime virginis bar-
bare: quod populus concurrebat oblationes mag-
nas factururus: missarum sanctionem horarumque
diei officium sollempniter ac recordationes tante

40

martiris per sacros sermones auditurus
ut moris est anuati pfata in eadē. **P**et do
lor q̄ n̄ cent congregati filij dei: affuit me
eos sathan n̄ ege sibaldg quidā asitit in
via de illorū nuds qui locuti sūt falsa quibz
furo ut serpētis et aspidis surde noletis au
dure quatenz bene ageret: in blasphemiā
prupit dicens p̄p̄s. **P**reualeret michi daē
has oblationes. **I**ste vitē barbare. **P**fecto
miracula q̄ de ea reatant: ita sunt verifi
cat mō hic iaceo mortuus. **Q**uē clamore
ille nō sustulit ip̄m̄ cui dicitur. **P**erdes
oēs q̄ loquūt mendaciū. **N**on ē vir san
ctunū et dolosi dimidiabūt dies suos. **N**ec
mora cū eis campulz vlcione dei i cor pp̄m̄
mfigitur et oibz vidēbz qui aderāt exim
m̄s cecidit mortuus. **R**ecordatz ē ei dñs
m̄e sue sponsā suā beatissimā barbam ho
nozado et v̄itatis sue seuerē blasphemiā
in eandē virgine atvater p̄medo.

capulz

Sub illustri quodā duce
gelcie reynaldo ī nouimagio opido
erat burgenfis honestz et prudens:
qui religiosam valde duxit vxorē. **H**os at
plurimū dux diligebat: q̄ boni sui natia
alliat ad dilacionē sanctitas vero ad venera
cionē. **B**urgenfis vero iste habuit ī venera
cionē maxima ab iuente etate excellētissimā
xpi sponsā barbā: eidē ip̄endēs singulis
diebz sp̄ciale seruiciū et sperabat h̄c habē
p̄ eo an dñm deū mediatricē: forte p̄uidēs
in sp̄u q̄ huāno genei multiplicatē sūt in
firmitates. **I**deo dicit aplūs. **D**ū tempus

habemus opemur bonū ad oēs. **H**ic turbas
sensibus amisit quā habueat dysarationē ita ut
generali constitutione amitorū suorū vngui
constitueretur tutor et pedagogus. **Q**uadā
die vero mane venit toga indutus de eamā
ubi missā audierat ut antea habebat consue
tudine. **Q**uiz domū itans accessit ad ca
merā solus sine pedagogo: ubi prope gra
bū flexis orante inuenit. **E**t videt cultellū
que deferre consueuat acutū: accepit prope
ignorante. **D**ones itaq; cultellū secreta sua
sub toga prexit ad stabulū: ubi postea cū so
ramē inuenies nō percussit percussorū manubzū
cultelli isxit: cōtinq; cuspidē aureā i ventre
percussit: et corde perforato dorsū percussit.
Tūc sub toga tegens ad prope rediit. quod
fecerat ostensit. **C**ernēs hoc prope cū p do
lore clamauit: et cecidit exanimis. **Q**uo
audito familia accurrens quoad poterat dñe
sue obsequabatur: q̄ i sepam reuersa ait.
Cū dñi vñ habere potius: semet ei inter
fecit. **Q**ue q̄de familia togam leuās: qd fe
cerat insperit. et superstitā amicos conuoca
uit: insup et tuatū p̄ audieda confessioē
ut veniret rogauit. **I**s cū aduenisset lesus
contritus valde confessus ē deuotissime et cum
magna istantia et hūilitate percipit eucharis
tiā sibi ministrā: sacerdote metu iusticie re
pugnate. **P**renotatus vēs dux ademat i opi
do tūc eodem: et rumores audies xpm̄ im
tās ad sibi subditū venie p̄sonalit̄ nō des
perit. **A**mor ē nō coegit eū. **I**n quē metu
ens pagens et lacrimabilis et deuote sup
plicauit. ut de suaduo quo meruerat sepelē

indulgentē dignaretur: et quod dei pietatem
beatissime barbare pater se expectante
esse fatebatur. Princeps egregius ad mo-
dum ioseph pie commotus super dolore fratris vo-
lens eam obedire et discrete iusticie iudee
sacerdotem ad partem duxit: discrete inquirens
an si super facto isto iusticie remitteretur etiam
sacramenta conferret illi cum sepultura.
Quid ergo sacerdos ad hoc respondit. Venerando
domine mihi nam ad hoc compellor multis ex causis:
promissiones videlicet sanctissime virginis et mar-
turi barbare in hora mortis a domino deo collate.
quarum unam paciens iste obtinuit. Verum quod
magis discrete et cum maiori compunctione quam
quam audieram est confessus. Insuper domine et quod sine
alio migrare nequiverit iuxta servitium ab ip-
so eadem virginis impensum put michi extra con-
fessionem revelavit: et potissime tante ac-
talis virginis sacra absque nubilo recitavit
gesta. Huiusmodi auditis princeps deo
in gratia et laude dei beateque barbare: stipe-
dia stolis quo ad iusticie executionem penitus
delevit. Tunc a sacerdote lesus beneficio ab-
solutionis cum munimine eucharistie sacre precep-
to: signum edidit quod cultellum extraheret. Quo
facto: spiritum deo reddidit. Quia vero amira-
ri questionem parit et ut magnificentius mi-
raculum dilucidaretur: imperantur a duce et in-
dultum quatenus mortuus aperiretur. Et sic fac-
to: compertum est cultellum per medium cordis in se-
gisse. Unde gratissima et alij naturales et astuti
existentes cum duce ibidem: asseruerunt dicendo hoc
esse supernale et vere miraculosum. Ex hinc dux per

factus cum pluribus magnatorum et alius deuotus
seruens promissit beatissime barbare in ea
laudans dominum ihesum christum.

Tres abbates ordinis asteriensis de
Francia ut moris est eorum ad capitulum
generale ire debebant. Unus vero e-
orum abbas aluerdensis monasterium erat in
gronynghen nomine iohannes. vir religiosus et
timens deum. Qui cum quoddam nemo periculo
suum plenum latronibus pariter et celeriter transire
deberet: vox horribilis humana clamauit
de nemore in loco magis periculoso post
eos dicens. Domine abbas iohannes ob reueren-
tiam et honorem nominis christi adiuua me. Qui
omnes exterriti magis ac magis equos vige-
bant calcantibus: ut illius loci horrore cauis per-
transiret. Et ecce vox illa cauis et attenuis
iterum clamare cepit. Domine abbas iohannes:
pro nomine christi adiuua me. Tunc abbas his audi-
to nomine christi: plenus dei gratia et fortitudinis con-
uerit se ad locum in quo sibi videbatur vocem
audiuisse. Et cum ibi peruenisset: nichil in-
ueniens dixit. O bone ihesu qui poterat fore vox.
qui sub tuo nomine tantum supplicauit ut veniret.
Quique tandem circumspectens vidit caput aug-
dam viri aputatum apertis oculis sub truncum aug-
dam arboris iaces: et dices ita. Nullo terror
sit tibi pro: sed voca alios duos fratres: et mi-
dicabo vobis mirabilia que dominus operatus est in me
misero peccatore: per gloriosam virginem et mar-
tirem suam beatissimam barbara. Qui confestim ad-
uocauit alios duos abbates: et eorum famili-
am. Et cum stupore non modico aduenientibus:

caput corā ipis apt. **H**ec aduertite et
p̄dicare: fuit quōdā satis diues mercator
et merces hinc inde deferebat: et cū an̄ tri
duū ī hūc p̄uēssim rubū. madi ī latrones
qui auferētes sicut ī p̄nāa cernitas caput
absaderūt: mercesq; absulerūt. Et q̄ tan
tis obruta eāt p̄nās aīa meā: demones q̄
frando de nubib; corruētes irruerūt ut eā
colleret. et p̄petuo aquaret. **S**ed ecce b̄tissi
ma uirgo et martir̄ barbara x̄pi assistens
me eripuit de faucib; iporū: p̄pter modicū
seruiciū qd̄ ei deuote singulis ex̄hibui die
b; et p̄serti in ei; p̄clarissimē passionis
festiuitate quā semp̄ cū deuotiōe p̄cipua
celebraui: et ideo veste sue claritatis me ob
ūbrat. Et ut hui; rei euidentia pleni; at
habeatis: tollite me a loco isto et deferte
ad corpus meū qd̄ a dextris ur̄is nō lōge
ī maiori densitate silue ē cooptū et dilige
ter ī noīe x̄pi me ī locū pristinū adapta
te et ego surgens uobis salm p̄gam: q̄ten; q̄
per confessionē purā p̄ceptis eccl̄asticis
sacramētis: remissionem om̄i p̄cipe va
leā delictorū. Ad hos igitur sermones in
clinati p̄dā abbates: oīa q̄ caput peccerat
ī noīe x̄pi cōpleuerūt. Quib; tūc tamq̄ il
lesus surgēs festinabat cū ipis ad quoddā
p̄uū opidū: ubi statim eccl̄iam mirauit. Et
fā ibidē confessionē d̄no abbati ioh̄am cū
lacrimis receptisq; deuotissimē eā eccl̄ie sa
cramētis per plebanū: in p̄nāa abbati
cū eorū familia necnō plurib; alijs p̄so
nis seculāib; ibi existentib; q̄b; optime no

tus eát: felicit' migravit ad dñm.

Quotidie in brabacia
machilime ubi corpus bñ cumoldi
archiepi et martiris honorifice reco-
ditur: q' in vigilia passionis excellentissime
virgis et martiris xpi barbatae diuersi ho-
nes fuerunt in quoda' hospicio multa de tam
bñ virgine m' se recitantes: ita ut aliqui eorū
voluerūt ad honorē a carmb' abstinere. **A**
lii vero maiori cōpūcti deuotioe sic facē vo-
luerūt et cū hoc ieiunae verū q' pfecte m-
tellexerat ex eiusdē virgis sacra hystoria q'
quicūq' añuati' passionis eius deuote recordati
fuerūt mori nō possent absq' vca cōfessio-
ne: necnō sacramētali viatico. **Q**uod hospes
eorū audiens temē dixit: Bonū feci assae
rapone de quo comedā et videbo si nō tam
bene loquar cōfessionē et eucharistiā accipi-
ā añq' moriar sicut et vos. **Q**ui quidem
hospes sanus corpore eadē nocte iuit cubitū
et alterā die iuetus ē mortuus ī lecto.

Quidā bonq' hō de bonaq'
parētela natus ac deuotq' existens
illustri' mīa virgine ac martine bar-
baram speadly dilexit: quā venerabatur
añuati' in vigilia passionis eiusdē per iei-
uniū et orōnes ymo die pclarū et s'm ml-
tis tempoib' festuado. **C**ontigit vero q' ipē
ī taberna sedebat plurib' ai socijs: ex vasis
bibetib' argētis: et que dū sero colligere-
tur: hospes se vnū pdidisse cyphū indicauit.
Quicq' ostio clauso nemine exire pmissit:
donec oēs requiret singillati. **E**t facta como-
dione magna ī taberna: lato vco qui eū su-
tabatur in illa pressura posuit eū ī sacra

illius boni viri p̄dicti et p̄mittens se tangi
ut non habens de ostio exiit. Tandē ille bo-
nus ut nocens capitur. ad iudiciūq; ducit.
ac tamq̄ latro suspendit. Hinc lictiq; itaq;
factq; ē om̄i amicorū et aliorū tam magniq;
q̄ nullq; explicare posset. De sero at̄ cū grex
porcorū curret ad hospitiū: curretesq; per
patibulū insequēbatur eos custodes. Et ap-
p̄tantib; ibidē: clamauit ille suspensq; di-
cens. Venite et deponite me q̄ vno. **Q**
ānuāauerūt in aīate custodes: q̄pter ac-
curretes maiores et minores specialitq; a-
ma et cognati iuenerūt illū ut dictū ē in
uētē. Et inquirētib; ip̄is quō hoc fieri pos-
set suspens; respondit inquirētib;. Non
nō possū q̄ p̄clarissimā ac martir̄ virgō
barbara tenet me. et in māib; suis pre-
cis sustentat. Illo etē iusticia consen-
te de patibulo dep̄sito: duo narrauit. **Q**
mū videlicet quomō i festiuitate passiois
alme virginis barbare semp a singularem
exhibuit honore. et ei merito exhibendū ē.
Secūdū vō quō inocēs suspens; est et q̄
ille qui hoc factū parauit et iuasit: p̄
sima morte infra ānū foret mortuus.
Qui cū abū accepisset et confortatq; ē. domū
q̄ suā itrauit: et satis diu sup̄uioē b̄ssi-
me barbare denuo deuotior p̄māsit. **A**ri-
dit at̄ postea breuē: q̄ ille neq; ap̄t qd̄
dā hōiādit captq; mediāte iusticia p̄ssi-
ma morte interit: quiq; confessus fuit
quomō in hōsacū cyphū illiq; iusti p̄nō-
ti viri posuerit.

Tempore quo normān venerūt na
uigantes per mare cū magna po
testate armatis māibz ī flandria
ad locū usq; q̄ dicitur terbaye ap̄e halgat
obuiauerūt eis flamīgn: quoz deuastane
rūt q̄ oēs normānozū naues pauēdo m
eis existetes ad mortē ita ut eozū sāguis
effusioe mare rubescebat. **I**nt̄ quōb nor
mānos q̄dā miles q̄ per longū tēpus spe
aalit serueat bñssime xpi sp̄ose barbare
cū magms ac multis plagis submersū fuit
ī litōe māis. **H**ic at̄ habebat semp cor et
mētē ad brām barbarā: stās cooptus totq;
arena maris. vi vndatū et cursū usq; ad
per dies q̄ndēā ul̄ āplus. **Q**ui etiā sic lau
gues: deuotissie pelcām dei virgine brām
barbarā ī iuuamen v̄e cōfessionis et eucha
ristie sacre p̄p̄oibz requirebat. **C**ouēit
itāq; q̄ quidā piscatores tēpōe dū maris
vnde fuerūt retracte et ī ea valde serenū
eēt pisces itēdētes cape: audierūt vocē
militis illiq; dulat̄ ac deuotissie clamātē
sic et deprecantē. **O** bñssima virgo et mar
tir̄ xpi barbara/ au tam diu seruū nō me
tradas obliuio m̄ sed per grām a deo cūcti
potente tibi concessam succurre m̄chi pec
cator̄ q̄teng possim recipere v̄e cōfessionis
et eucharistie sacre mūnionis sacramētā:
anq; moriar. **Q**ui audietes vocē tā hū
lit̄ et deuote orātē: nūciauerūt illiq; locū
sacerdoti q̄ tale vocē audierūt: sed san
tasma fore putātes. **D**iscretiq; v̄eō sacer
dos accepta stola et q̄ ad sacrosctē eucharis

44
tie p̄tinēt sacramētū ad locū usq; q̄i nau
gantib; adit: quq; vocē ut p̄missū est
audire m̄br̄ accessit. ac m̄litē e l̄tōe m̄g
na cū deuotiōe eleuauit. et audita ei; cō
fessioe d̄m̄cū sibi corpus am̄strauit. **E**
bus tam digne pactis miles ī pace obdor
mēs expirauit: & corpusq; ei; apud clusā
ī Flādia decent fuit sepultū.

Pictor quidā bono sui officij magist.
quodā hystoriā bt̄ssime uirḡis et
macturis xp̄i barbāre p̄gebat: et
puemēns p̄ctū ad illū. q̄ oues pastoris
m̄ locustas fuerūt uerse: ut eius de s̄ssie
uirḡis luade uenerāda continet hystoria
oblitā fuit ip̄e speciei et forme talit̄ besti
olarū: et erat tēpōe quo nō poterāt ūle
mā. Quap̄ter pictor p̄dāis genua deuo
te flexit: & rogans et deprecans egregiā xp̄i
sponsā barbāra. q̄tenq; sibi dignāret ostē
dere sp̄em et formulā eardēdem. Et hoc
orante eo: aduenit p̄ting locusta saltan
do an̄ eū. Qui bñ respiciens notauit spe
ciem ei; et formulā et ī quodā eā p̄ride
clausit: et sic ulterius hystoriā p̄gebat
ut v̄m̄q; eā m̄tueti uidebat: q̄ locuste
secūdu p̄dictā figurate q̄ uiuētēs essent.
Insup et cū iterū pictor ad p̄ridē p̄uenit:
m̄chil ibidē iuēnt illo artū clauso.

Erat q̄dā uir apud almamā
p̄tib; h̄ssie ī oppido uulgāt̄ dicto
uolfhagē: q̄ p̄ maxmā maxia
m̄ deuotiōe xp̄i sponsā habuit beatissimā
barbāra. singulis dieb; eidē ip̄endeb; sp̄eā

le orōnis suffragiū vigiliāq; passionis sue
Anuatiū ieiunādo ac die s̄m ut merito
deret solēpmzando **Q**ui quidē vtr̄ dum
dyabolica victo suggestione femina quā
dā violēter oppresserat & accidit ut p̄ eo
a iudice capitulatur. suasq; fatens neq;ias
iusticia p̄sidente morti adiudicatur. ac
torzoi tradit. ut morus ē illi p̄ne supitez
mediū ventris firmissime ī terrā triffigē
dus. **I**nsuper a iudice quibusdā ei; m̄di
atur custodia ne exinde tolleretur. sed ut
ibidē in tāto diligētē custodiat. supplicio
donec ut p̄missum ē turpissimā morte
vitā finat. **Q**uo cruciati dies per tres le
sus ille miserabile ad p̄tereūtes et tr̄sēu
tes emittit clamorē. quiq; v̄eo papue cus
todes sic alloquit. **D**icēs. **Q**uō p̄dest q; me
custoditis. **M**eritis m̄q; sc̄issime barbare
dn̄e mee. et ob seruiciū per me eidē ipen
sum mori nequeo. quo adusq; pure cōfessō
ac sacramēto corpis xpi munitq; fuero.
Audietes quippe hoc custodes iudice adēūt.
qđ audierāt et viderāt publice notificādo.
Hinc etiā iusticia anuete p̄uiter et ub̄te
eū de terra amouei. nemo sacerdote d̄m
cū corpus baulatē sibi adducit. **I**esus ille de
uotiss̄ie ē cōfessō. & q; tūc oimoda cū alata
tate saluatoris nr̄i corpore suscepto. obdor
muit in pace. aiāq; ei; ī p̄perilū cū tam
gloriosa virgīe barbarā regnatura celum
ascendit.

In eodē territorio non multū distans oppi
do a p̄dō corruit turris magna cuiusdā

notabilis castru apud eiq debile et minus i
ucreatū fundamentū cū q pater quedāre
adit domitella ibidē familiaris existēs pe
disseq. **H**er etē domitella tantū lapidibz
et terra onerata eat. ea tōlit qpprimētibz
et operiētibz: qtu cētū cōtine plaustra
estimatur. **Q**uō papiētes qdā ut ea atā
tō liberaret. omē nra moti laboratores cō
struerūt: q cū curribz et carruas lapides
vna cū tra inde portaret. qsteng ea a mor
tis si fas eēt peltulo cōseruaret. **T**ali ita
q labore cura domitelle subleuamē tpendē
dū per diem nālē durāte: tandē fere ad e
am puertū ē. tūq quidē mēbra oppressioē
p̄mnia lapidū et terre oīno erant mori
ficata et fracta: sed voce magna extlama
bat dicens. **N**olite expauestē: viuo ego
net mortē gustare valeo. donec prius sa
lutaris penitētie ac sacrosā corpis xpi sa
cramēta p̄p̄ero. et hoc ap̄ter seruiciū licet
modicū per me b̄ssime virginē et marti
riā barbare oblatū. **Q**uibz intellās adducto
ē a p̄sbit qdā eiq audiens cōfessionē
ac dīna corpis sacramēta sibi am̄strans
cōmūionē. **I**hs vō sic rite cōpletis doi
tella mor expirauit. **I**taq̄q deo aiām red
didit.

Tuēms quidā diues orphang existens ser
uias sponse xpi b̄ssime barbare se man
cipauit m̄tanā. q q̄ ducto cōsuetudine
dictū aliqd seruicij eide deuote t̄penderet:
et p̄serti in eiq recolede passiois solēpm

tate. **H**oc at iudiose gerens. doloseq; fal
sa sua iugatioe cupiens dyabolus aiari p
do suspensare. **M**ama. et consanguineis et
amicis iuuenis psuadendo qrens eide de vr
ore pueret sibi ac suis pfiana et hono
rabili vn liberis et heredes parere possat.
Inimiq; vob virtutu dyabolus no eade ca
sa hoc palauit. sed sub spe ut seruiciu p
eide beatissime virgini et martiri barbare
offerendu ipedi et. **S**peauit naq; ut tm di
laoms et amoris coniugi addet q de cetero
alme virtutis barbare famulatu postponet.
Et factu e du consanguinea et amica iuue
ne ad vxore ducedu sedule requireret et
quodammodo astingeret: q eoru amuit pua
om. **P**orro concordacio fit per eos quada
i domnicella vnanimi consensu: au ipe ma
trimonialit copulari debet. **I**nterea visu e
iuuenem noctis silecio suo i sopno vsei quo
da ameno fore pomerio. ubi q plures pul
chras et opuletas cernebat puellas dom
cellas qru vna singularis pulchra ymo m
niu decora erat que sua abscondes sane
eide dorsum cotinuo vertebat. **H**ac igit
idignatione qda alia papua considerans
puella dicitella: ab ea petiuit cur talit i iu
uene foret offensa. **C**ui illa. **H**ic meo de
uote misiste soluta est seruicio: nuc at alia
queda mchoauit. qbo ipliaty michi amo
seruire nequaquam valebit. **I**nsup rem gesta
de matrimonio ut pius habet cotrahedo ei
dem per oia enarrauit. **Q**ue cu hoc audis
set: optulit se velle huius ee negotij medi

46
atricem. Et accedens ad iuuenē causa q̄re
talis domicella sibi h̄at indignationē exhibu
isset: diligētē ab eo p̄quisiuit. Iuuenis ve
ro hoc p̄mitto ac eam nota se ignorare affir
mabat. At irato illa cū sic aggreditur dicens.
Amice noueib nos oēs creaturas eē celestes
q̄ nepe tibi huiusmodi exhibet indignationē sc̄i
sima ē sponsa d̄ni n̄ri ih̄u xpi barbara.
quā te sc̄ias itepisse ḡiūt offendē verū q̄ ei
postpositi obsequium alijs intēdēdo. Et sic
eide quare et quō dyabolus m̄mōiū p̄notū
parāisset declarās inquit. Si nosse uelis q̄
nā sim ego p̄fctō tibi patefacio: qm̄ uocor
kathēina d̄nē tue b̄tissimē barbarē familiais
cōsora. p̄na existēs si libeat apud eā meis
te sibi recōsiliāe p̄abq̄. Quibq̄ allecto v̄bis
hūilit̄ respondit se fore p̄am oīa excellētissimē
virginē barbarē displicētia p̄mittē: dūmō
eig possit rehabe grām. Beatissima igit̄ vir
go kathēina eū cū manū accipiēis ad p̄diltē
sue ingre et d̄nē alme barbare p̄duxit con
spōm̄: pollicēdo q̄tenq̄ uenā ab ea cōsequē
tur. Ad tūc: **V**issima q̄ppe uirgo barba
ra iuuenem suā preclārā ostendēs faciem: e
ū ad familiāe eig recepit cōsoraū. dicens
sibi ut domui sue disponēt: nā in breui de hoc
eēt seculo migraturq̄: ac vna sc̄a vitam
b̄tām eternalit̄ possessurus. Et exortatus
iuuenis: noluit qd̄ sibi dormēdo visu fūeat illud
sōpmū sed ueridicā reputat̄ uisionē. Quibq̄
de mane suos cōuocāt facēs cōsanguineos

et amicos dixit se nequaquam pressum consentie
mimiciale: alia ppter quedam tempore sibi
interdum occurreat. Illico iuuenem quedam iug
sit firmitas: q p sacerdote mittens. hac
eide enodauit visione: a quo etiam occasi
ca salubriter sue domui disponedo suscepit
sacramenta. **H**ic hys deuote pceptis deo
beatu suu tradidit spm: requie cu egregi
a virgine barbara adepturus eterna.

Hic qda negotiator
qui nauigandi causa suis cu socijs na
uim ascendes triffetate intendit. Por
to q cu per aliqd tempus nauigae ceperat:
ipetuose surgens ex casu ext nauu i mare
dilapsus e. Socij hoc veq suu videtes et
iuuame ei nullu portige valetes vlt p
cesserunt oi spe puati. q nuq eent sua vi
sua socu. **N**ura res et oi amiracione pde
cada imefa ppi ptas: ymo et pta apud
ipm sit beatissime spose ac martiris sue
barbare auctoritas. au iste anuu soluto eat
exhibe seruiau. **Q**ue quide virgo ista m
tato mortis peiculo cōstituto pting subue
mes: eu ne merget supra flucty aquatu
qd e supnale tenuit. quousqz alij supuet
etes nauigio eu peiculatē et ad sanctissi
ma barbara speali deuocoe clamare audi
uerut. **Q**ui veq tuc pietate moti nauu
sua velocius ad eu duxerut itozsus q e
u trahetes icolumē seruauerut: et sic
pspe de ceteb pgrederes ad portu beata
ducete barbara. naq q nauis ex q arriatus

readeat puenerut. **I**s at deo et alme vir
 gin barbaræ grās agens reuerentiāq; illis
 q̄ eū libauerūt exhibens nauū erit: et sup
 litō stans mē oēs naues suā nō repperit. **Q**
 dū sic stabat ac p̄ oculoꝝ iūitū nauū suam
 iquirebat: mox puenit ad xpā. et eā agno
 uit eē ppriā. **T**ūc vero quidā ex illa ad suos
 dixit sc̄ios. **E**n nōm video cōsōciū: quē q̄
 timamq; ī māi fore submersū. **A**lī at dice
 bāt nequaquā sed filis ē eiꝝ. **A**t ille. **V**ere
 ipē ē. **Q**uīq; tūc ad t̄rā uāentes et xp̄m eē
 non dubitātes: diligēt mē rogauerūt. quō
 tam horribile mortis piculū euasisse pote
 rat: aī a p̄cellis māis eū nōmme dubitasset
 fuisse absortū. **R**espondit eis. **S**olutꝝ sum
 et iā pluribꝝ extolui āms uigiliā passio
 nis glorioſissime uirgibꝝ et martiris xp̄i
 barbaræ deuote ieiunāe: et diē eiꝝ sc̄m p̄
 posse solēpmit̄ celebrāe. **I**n auig dignis
 firmis cōfido mētis q̄ ab hac nō discēda
 uitā: nisi pius eccl̄asticis mūitꝝ fuero sac̄
 mētis: et sic meā dñs aiām cōmēdabo.
Dem̄de recitauit eis q̄ lū alij nauigātes
 uirgīe mediāte p̄habita subuementes eū
 a fluctibꝝ marinis eripuerūt: et ī litore
 ut cernē poterāt illesum restituerūt. **I**gi
 tur negotiator iste factus ē uirgibꝝ ac mar
 tiris xp̄i barbaræ p̄cipuus denuo se mātpa
 uit obsequio

Factū ē at ut quadā m̄ die colēde pas
 sionis b̄tissie uirgibꝝ et m̄tis xp̄i bar

bae quida stat heremitaru regule sci augu-
tin predicaret in eccia sci iohannis ewan-
geliste apud fura in brabana historia ia dca
virginis barbae: ut multas i locis e cofue-
tu. Quisqde pdicator in fine sui sermo-
nis subscriptu miraculu de eade virgine
pdicabat dicens. ¶ Erat qda vir in ducatu
uiliacensi vilis et iutilis viues utputa
porcus: nulli q suis gule et vetri amico.
¶ Is naq cotidie bibedo et comededo sui
gulo se murgitabat ventre: times se
nuq saturu posse. Cuz pfatus potor
solus nocte quada in sua domo iaceret
ebriosus put sibi consuetu extitit: accidit
ut casu ipuiso domo eiusde potois vna
cu alijs suozu vianozu qpluribz de ppns
suis ignibz itensis arderet et andicty vir
qui seipm p mima repleaoe et ebrietate
iuuac no poteat: coburetur in eade. Cuz
siquide potois amia ad dicta domu tuc q
penit conaemata accurretes ac de morte
ipsius vici timetes: ipm totalit fce cobus-
tu preperut. ¶ Post lapsu ves vng am
et amplius hedes pnotati vici volentes de
nouo reedificae sup doistadiu domo an-
dce: conuenerut cu quoda opario cto pro
mediate ut imudias penas lapidu et
cosimilia abinde remouet ac deponet.
¶ Cu ergo ia dicty operarius in eode labo-
ret ope: audiuit voce dicete sibi. Noli
fode pfundius. Operarius at hoc audi-
ens minime alauit: sed fodit ulterius.

48

Quapp̄ eadē denuo audiuit vocē sibi ut
prius dicēte. Noli fode p̄fundius. Et tertio
audiuit eadē vocē i her uerba. Tu mi mms
pp̄m̄ quas fodiedo. Tūc v̄o operarius stu
p̄factus timēs q̄ malḡ sp̄s huiusmōi fecit
fēt voces: dixit. Benedicite. quid ē ibi?
Vox at̄ respondit in quib̄. Dñs. Ego sū
vir ille: qui huc habitac̄e cōsueuat. Operari
us dixit. Quō posset hoc eē: vir at̄ ille quē
te dias in loco isto fuit cōbustḡ ad cineres.
Cui vox illa. Verū dias: p̄citus ego tūc
fui cōbustḡ lingua mea dūtaxat excepta:
q̄ adhuc viues et illesa p̄manet. nec moi
porat sine v̄ea cōfessioē digna q̄ sacrosā
corp̄is dñi nr̄i ih̄u xpi p̄p̄aōē: q̄ licet ego
toto tēpore vite mee i aurose ac m̄discretis
sine v̄erū nō tū p̄misi. q̄n̄ dñe mee ste
barbare b̄ssime virgim ac martir xpi a
liq̄d speale seruiciū licet exigūū cōadi
e mpendere: q̄ dignissimis suis p̄abḡ ad
dñm nr̄m ih̄m xpm̄ p̄ me fuis ip̄etuit
ut ip̄e michi p̄artat miserado. Quibḡ au
diat: p̄libatḡ oparius maxia cū festinatioē
recedēs auarrit ad illḡ loca n̄lari: sibi que
audiat notificando. Curatḡ at̄ ille tōlla
te nō modica cū am̄tatioē et deuotione.
sacerdotalibḡ idutḡ hostiaḡ imaculatā sa
crosā corp̄is xpi secū deferēs. p̄p̄auit vna
cū v̄ro sequentibḡ se multis ad d̄ostadiā p̄
notatū: eandē vocē alloq̄do. Vox at̄ sibi
copiosa hom̄n multitudine audiente respo
dit: velut antea fecerat opario. Sed cū
mōdratḡ oparius suo cū fossorio de remeto

tertia et inuidia hinc a loco audite uocis bis
uel ter leuius quo poteat amouisset et mueta
e lingua de qua pdicatur uiues et illesa. Que
mq̄ lingua tūc eide sacerdoti pfidore et pu
riore q̄ vniq̄ audierat cōfessionē fecit
idēq̄ sacerdos dicte lingue sacramētū corpo
ris xpi supposuit. tū quo felix aīa sepedicta
potoris bīe tū barbatae seruitois. que i hac
lingua latitabat resta et counta om̄q̄ pec
caminū remissioe pcepta ad etna gaudia
cōsolauit. Lingua quoq̄ ad modū p̄acti
corpis igne cōsumpta euaniuit. Affirmauit
at̄ pfatus sermociator in illo sacerdoti
q̄ ip̄e p̄sonalit̄ cū innumēabili hom̄i mul
titudine m̄t fuit ubi et q̄n hoc miraculū cō
tingebat.

TAm̄dicto m̄sup fiat heremiticū eis dē m̄
die et etiā recitauit hoc miraculū m̄fra
sc̄ptū de glōiosa uirgine et mactres p̄o
sa xpi beatissima barbara. sic m̄gens. Sep
uel septē clerici de vno cōsorcio missi fu
erūt causa addiscēdi et sciam̄ acquirendi
quādā ad ciuitatē famosā ubi studiū ar
tū libealū uiguit glōiose. Cūq̄ p̄fari de
ria ignōse suis p̄fectibq̄ ibidē m̄sudaret.
cōtingit ut suadete dyabolo a quo cūcta p̄
ueniūt mala vnḡ ip̄dū p̄p̄t m̄uara sibi
illata. quēdā burges ē ciuitatis illius m̄t
ficet. et ob hoc cāptū in istatū ducetur ad
p̄torū iusticie seculais ciuitatis p̄notate.
Sed q̄ in hac ciuitate iudicabat secundū le

ges & decretū fuit sententionalit' eūde hōi
ada fractis suis curibz et brachijs vniu
pom et alligatū sup rotā ut sic post loqas
penas vitā finiret. **Q**uōd dicit ita factū est
p̄fatū sui consocij qui immo dolore p̄fusu
ad locū penarū affectu erat manserūt ibi
sub rotā iusticia et cohorte recedētibz do
lentes flētes et plāgentes suū p̄diciōn so
ciū tam diu donec eū amplius singultū
tē et gemētē nō audiret: ac mōdubitat
mortuū eē crederet. **T**ūc recedētēs inde
maximo cū dolore deuote p̄ eū aīa orauē
rūt. **D**ie v̄qz sequēti sepelī dicit qd p̄
mestitia face nesciētēs iterū exiuerūt et
adiuerūt locū ubi heī suū cōsociū defunctū
dimiserāt lūlulātes lacrimātes plāgentēs
et clamātes arberime. **H**eu sonozū pre
tariſſime heu amicorū fidelissime heu ubi
te dereliquimz. heu quid ad p̄riam reuertē
tes tuis dicemz amas. **H**eu bone cōso
dalis quid faciemz tibi subueniē nequaqz
valemz: deus omnipotens tibi miseratur
aiām tuā ad etna gaudia p̄ducedo. **H**is
et cōsillibz eisdē multiplicat' repetētibz
et ululatqz maximos et clamores quālos
p̄ tristitia facietibz audierūt p̄notatū
suū sociū sup rotā quā aīo vociferātem
Et auscultātibz eis si adhuc viuet: locutqz
ē ad eos dicens. **O** socij mei quid feastis:
p̄ de sopno tam cōuēienti me exatāstis.
Cui responderūt clēia p̄libati dicentes.

Pochdolorsone diligende: q̄ durus et
amatus fuit ille sop̄ng. **D**ixit rotat̄. **R**ef
ctis quid dicitis. **M**elius ei et quicquid
dormiu et requiem q̄ v̄mq̄ de vita mea
fecit q̄ in p̄doso s̄nu s̄ssime virginis
et martiris xpi barbare fidelissime t̄ct̄
mouēt̄rias p̄ se diligētibz cui a iuuenili
etate nō t̄n̄ ai tāta diligētia ut deat ser
uiui requiem: q̄ suis mēt̄is et p̄abz ḡt̄
s̄m̄s in consp̄cū d̄m p̄ me oblat̄ in
hac m̄chi p̄t̄ate succurrit ac ab oibz
lesionibz plagis et p̄em̄s corp̄q̄ et mēbra
mea veāat̄ curauit. **A**ccedite ergo et
soluite me et ego vobis cū abibo. **P**̄ q̄bz
siquidē verbis et miraculo p̄dicādo p̄
libat̄ cleia v̄l̄ q̄ fari p̄t̄ ḡausi: iussim
sua cōpatriote p̄p̄e implet̄es ip̄m oīno
icolumē et sanum deduxerūt. **S**ed q̄ me
morat̄ cleia timētes tā iusticiā ciuitatis
q̄ amicos ip̄ius m̄terfecti ciuitatē m̄trare
cū dicto eorū sodā nō audebat̄ et consilio
mito ip̄m vna cū quibusdā ex eis i silua
ibidē contigua d̄miserūt al̄is ad iudicē
ciuitatis p̄perat̄ibz et sibi rē gestā ac ma
culū iauditū enodat̄ibz supplicat̄ibz q̄te
nq̄ amoē diuīe pietatis et ob reuerētiā al
me virginis ac martiris xpi barbare vna
cū eis ad mēorat̄ū eorū sodā hec rotat̄ ve
taciter t̄n̄ ut p̄mittit̄ ab oibz lesionibz et
p̄em̄s miraculose ciuitatē accedē velit: q̄ e
ū sine t̄uicioē ducē nō audeat̄ p̄t̄ mēt̄

amicorū ipsius infecti. Quorū vō pā
bq̄ idē iudex p̄e anues de sibi reatatis
tū dubitās et amirās: oī moza post post
ta vna cū ip̄s seap̄abq̄ se q̄ plurim̄s ad
spectaculū p̄expressū cōmeuut. Vbi
dū p̄fatq̄ iudex veniret p̄fatūq̄ heī tota
tū sanū p̄spicēt ac veltatē oīm p̄missorū
cognosceret: laudās deū et p̄diltām eig
sponsā s̄ssimā barbarā adduxit secū
cleici eadē i ciuitatē. Quo viso sui ad
uersarij iterū accurretes: req̄rebat a dco
iudice ut de nouo iusticiā faciendo eūde
sui iūctū iterimēt. Quibq̄ iudex res
p̄dit q̄ cleici ille secūdu leges iudicatq̄
et totatq̄ ac vltio supplicio ad eorū requi
sitiōne traditq̄ eat: q̄obzē eū āplus iu
dicāe nō debet nec etiā audēt. q̄ deus
ōipotens ob meita et m̄tessioēs alme
virgīs barbare eū saluū facebat: et ab
ōibq̄ ut liquide apparet doloibq̄ et p̄em̄s
et lesiombq̄ p̄fē sanabat. Sicq̄ cleici
ille libeatq̄ nō audēs tū diucius ibi rema
nē p̄pter amicos dicti m̄fē ad p̄iamire
gressq̄ c̄b̄ssie barbae deuocior seruedo:
ac i eig laude et serucio usq̄ ad mortē
fidelit̄ p̄seuerādo. Quē vō cleici sup̄
dictq̄ fiat dixit i verbo fidelitatis se vidis
se et ab oēsuo oīa p̄missa audiuisset: m̄sta
quē anū q̄ hoc miraculū p̄dicabat. *v̄ḡ 2 m̄*
Explicit vita et passio cū miracul̄ b̄ssie barbae